

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül.-monostorutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogliernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttérre cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, n. m.

kedden, esütörtökön és szombaton déln.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

A provisorium s folytatása.

I.

Franklin (ismeretes tételében) csupán két dolgról mondá ugyan, hogy e világban bizonyos, t. i. hogy adott fizetni, s egyszer meghalni mindnyájunknak kell!

De nekünk úgy tetszik, hogy ezenkívül még sok, hasonlóképp szomorú dolog bizonyos ez árnyékvilágban.

Igy például (hogy egyebet ne emlitsünk) van egy dolog, a mire nézve mi — még mindig ex profundis sóhajtozó királyhágón — halandók — szörnyű bizonyossággal és nagy nézetegységben vagyunk.

Es ez az, hogy a világ kerekégén alig van rosszabb kormányrendszer, mint a melylyel Nádasdy és Reichenstein urak ide 1862-ben a törvénytelen provisoriumot, ad majorem Dei gloriam beszervezték vala.

Hiszen maga a mester — s becsületére válik ez őszinteség — maga Reichenstein úr bevalotta annak idejében, hogy Erdély soha rosszabbul kormányozva nem vala, mint e rendszer fénykorában. A mi pedig minket eképp „megkormányozottakat” illet, ám kérdje meg akárki a földbirtokost, kereskedőt, iparost, földmívelő népet, s úgy fogja találni, hogy — kivéve néhány önző procatort, hu-reaucratát s a havasok vadonában élő kecskepásztor — itt bizony erre nézve mindenki oly bámulatos egyetértésben van, hogy ha minden egyéb kérdésekben hasonló egyetértés uralkodnék köztünk, földi létünk e tanuját rövid idő alatt Eldorádvá varázsolhatnók át.

S valóban nem is volt e rendszer egyéb, mint egy depauperisáló és demoralisáló rendszer, melyből se idegen elveinél s theoreticus formáinál, se különös alkalmazásánál fogva nem lehetett egyéb, mint a mi lett: egy rendszer, mely számtalan alkalmat szolgáltatott a visszaélésekre, a jog eszméje s kormánytekinetly homálybaborítására, a magánjogi sérelmek szaporítása s a nép megbotránkoztatására.

Azt lehet mondani, hogy Erdély e rendszer alapján igazságszolgáltatási és közigazgatási basaságokra lön felosztva, melyek éppen arra valók voltak, hogy a hivatalnokok — tisztelet a kivételeknek — jó fizetésüket jól megduplazzák, a „dicsőség” mellett, mit e rendszer szolgálata nyújtott, maguknak még egy-egy kis jószágot szerezzenek, egy-egy kastélyocskát építsenek, egy-egy kis capitalist tegyenek félre stb.

Es szomorúan kelle tapasztalni, hogy a törvénytelen rendszer szolgálatára vállalkozott sorában még a jobbak közül is némelyek csakhamar megismerkedtek ezen rendszer csábító titkaival, s a végén épp oly „ügyes emberek” lettek, mint a többi, a kik a provisorium manáját porba hullani hagyni nem tarták lelkiismeretbeli kérdésnek.

Tények ezek, a melyeknek gyönyörűségei tüneménye majd minden megyében és székekben fölmerült. De nem azért hozzuk fel ezuttal, hogy vizsgáló bíróságok küldessenek ki, a nép tanuskodásra hívassék fel (a mit az egyébiránt kétségtelen készséggel tenne, mihelyt az illetők a hatalom polczáról leessenek) s nem azért, hogy a „csinos szerzemények” az illetőktől visszaitélessen. Legyenek boldogok „életrevalóságuk” senki által se irigylet gyümölcseivel!

Csak azt akarjuk kihozni, hogy a rendszer maga rossz, a rendszer maga corumpáló, s ha az a kormány által codificált és pedig minden módosítás nélkül megtagadandó határozatokat, akkor a rossz rendszer mellett még jön az a fátum is, hogy törvényhatóságainkban maguk a törvényesen választandó tisztí és bírói karok egy oly iskolába leszenek kénytelenek lépni, a melybe senki se örömet küldi őket, s bizonyára maga a kormány se azért küldi, hogy az eddigi divat szerint doctorátust szerezzenek.

Csak azt akarjuk hangsúlyozni, s nem hiszszük, hogy e tekintetben saját reputációkra féltékeny hazafiakkal legkisebb ellentétbe jöjünk, ha mondjuk, hogy: e rendszer bármilyen rövid időre is való meghagyása annál komolyabban int, hogy a közelebből megnyilando választásoknál a közvélemény azokra

nézve, kiket bizalmával megtisztelni kíván, a képesség mellett okvetetlen első sorban keresse a legszebb qualificatiót, a jellem tisztaságát és szilárdságát!

Tegye azt, mert e rendszer szerint a pálya keresztutakon vezet át, s az útmutatókra a törvénytelen provisorium alatt annak buzgó szolgálai közül némelyek ad perpetuum rei memoriam ezt a kedélyes zsoltárt írták fel: „amor incipit ab ego,” s ugyan restelők, ha „a törvényesített provisorium” alatt oly emberek is nyernének hatáskört, a kik talán azt éppen maguk irták oda fel, vagy a kik elég gyengék lehetnének habozni vagy éppen elhinni, hogy ama határmutató megkísérhető útra, s ez az út — mennyországba vezet.

A kormány — mint halljuk — e tekintetben lehető szabadelvűséggel a törvényhatóságok kezébe teszi le a határozás jogát, s ha — tekintve azt, mikép egy új és megnyugtatóbb, reánk nézve is érvényesítendő rendszer iránti törvényjavaslat előterjesztése közel kilátásban van — felelős kormányunk nem találja czélszerűnek rövid időre egy új provisoriumot hozni be, másfelől egész bizalommal bocsátja a megyék belátására, hogy oly qualificatiójú egyénekkel cseréltesék ki a mostani tisztviselők s törvényszéki bírák kara, kik a képesség mellett még azon becses tulajdonnal is bírnak, hogy nem azt nézik: honnan hull a „manna,” hanem tiszta kézzel nyulnak feladatukhoz, melyre nézve talán egyelőre csak a mostani rendszer szerinti hatáskört ugyan, de a hazai kormány keze, azon „szabad kéz” nyitja, melyet annak az országgyűlés szavazott meg, s melynek intézkedései előtt meghajlunk azért, mert — felelős!

Halmágyi Sándor.

A megyék szervezéséről.

Megykerék, június 16. 1867.

(Folytatás.)

A megyéket területük, népességük, szolgabírói járásaik, s azokban helységek száma, és egymástól távolságaik s fekvéseiknél fogva azokhoz könnyebb vagy nehezebb juthatás, úgy utak minősége, folyók, nagy hegyek stb. előnyös vagy hátrányos közlekedési körülmények tekintetbe vételével kellett főszolgabírói szakaszokra felosztani; mindamellett csak is személyes és rang érdekében nem kell feleslegesen ily szakaszokat állítani.

Fenni viszonyokat megvizsgáltam, s gyarló belátásomnál fogva ily tervet adok elő:

Hunyadmegye öt, Alsó-Fehér, Torda és Kolozsmegyeik mindenik négy, Doboka három, Küküllő, Felső-Fehér, Fogarasi-déke és Naszódvidéke mindenik két főszolgabírói szakaszt állíthatának; az eddigi szolgabírói járasok a megyék végleges szabályozásáig minden törvényhatóságban meghagyatván.

A székek törvényhatóságokban felelőbb számmal levén az alkirálybírák, mint a megyékben a circularis tiszték; így ott ezek a fő dűlői köteletségnek is megfelelhetvén: ott ily szakaszok rendezése nem szükségesnek, a közigazgatást az alkirálybírák és dűlők elvégzik, s újabb rendezés mellett az alkirálybírák a törvényszéki elnökséget, s a dűlők az egyes bíróságok megszüntetésével, ezek törvényes teendőjöknek reájok ruházandó részét is érvényesítendik.

Főszolgabíró az anyahonban három, négy s néhol több alszolgabírói járasokból alakított szakaszban több tisztviselője, s e köre és hatósága az anyahonhoz képest körvonaloandó lenne nálunk is; s ennél fogva egész megyét, s illetégek ily főszolgabírói szakasz járasait egyiránt érdeklő ügyekben a megyétől a rendeletek egyenesen hozzá intéztetnek, s azoknak a szolgabírák által végrehajtására, valamint a szolgabírák hivatalos egyéb teendőik miként teljesítése fölött felügyel, s bárhol szakasza járasaiban ily eljárások felől számot kér, és köllőg intézkedik. A szolgabírák felügyelete alatt választandó községi előjárók felett is felügyeletet gyakorol, különösen árvai, gyámi, közbátorsági és egészségügyi ügyekben, így a szakaszában orvosi és alorvosi eljárásokat illetőleg, törvényszéki (forensis) esetekben, hogy azok pontosan és szabály szerint vitessenek végbe felügyel, s a tapasztalt visszaélést a megyéhez följelent. Szakaszában a jegyzőket is erősíti meg, a szakaszában csendőri pandurhadnagyt mint szegődényes alhivatalnokot a főispán nevezi ki, de a csendőri alsóbb

vagy is szolgálai személyzetet a hadnagy ajánlatára a főszolgabíró szegődötti a másod alispán megerősítése mellett, fegyverzetére és eljárásaira nézve a hadnagy felügyeletét figyelemmel kíséri. Katonai állítási, felszámolási stb. ügyben polgári részről ő a biztos. Benne összpontosulván szakasza járasaiban a közigazgatás kezelésének végrehajtása; gondoskodik, hogy a megye főfelügyelete egyszerűsített-hessék.

E mellett a főszolgabíró szakasza egyik járásának, a melyben lakik, szolgabírája is, és mint ilyen éppen úgy, mint a többi alszolgabírák a mel-léjük adott esküdtel, a szolgabírói teendőket teljesíti.

Szolgabíró: illető járasnak felelős tisztviselője. Egész megyét, illetőleg a főszolgabírói szakasz járasait egyiránt illető közigazgatási rendeleteket a főszolgabíró utján, csak is járását illetőket pedig a megyétől ven, azokat végrehajtani, s jelentését azon uton, melyen kapta, a megyéhez megtenni köteles. Hogy a szolgabírói hivatal minden teendőit elősorolhassuk, ivekre terjedő munkát kellene adnunk. Legnehezebb feladatuk van, bokros elfoglaltságuk s nagy felelősségük, de ha köteleseiket pontosan teljesítik, akkor: a megye jól-létének, iparának, személy-, vagyonbátorságának, közérkölségének, népnevelésének, egyzóval a polgári társaság majd minden igényeinek főtényezőjéül tiszteli őt a haza és emberiség, özvegyek, árvák, nyomorultak jöltévő atyjoknak tekintik. Felette áll a népek mint bírája, s irányában mégis köteleseget teljesít. Szolga és bíró egy személyben, s mint ilyen teljesítse is ám nemes elhivatását, s ha a néppel van közvetlen érintkezésben, tartsa annak irányában szeme előtt a szentírás lelkesítő eme szavait: „a ki akar felettetek nagy lenni, legyen az a ti szolgátok.”

Nem immorálók tehát az eléggé ismert szolgabírói hivatal teendői körvonalozásánál, utasítom e hivatalra készülőket a könyvárshoz, ott kapják Pálgyai Imre, Zsoldos, Kassai Adolf, Szentkirályi Móricz, s más szakavatott férfiak munkáit; szerez-zék meg azokat, s tanulmányozzák, mert annyi a betanulni valójok, hogy, mint a jó papról mondják, „holtig kell tanulniok.” Vessen számot magával minden fiatal ember, mielőtt ily fontos állomás jöltjéül felép; az iskola padjától nem első lépés a szolgabírói; kezdjük alább, tanulni nem szégyen, hogy tapasztalást gyűjtve méltán léphessünk oly állomásra, melyen a hazát szolgálva, a polgári társaságot boldogíthassuk. A hadoncz se lesz mindjárt kapitány. Készültsétek, képességet és tapasztalás kívántatik egy jó szolgabírónál. Mikor a velenzei köztársaság hanyatlott, egy darab papir találtatott kiragasztva, reá irt e betűkkel: „P. P. P. J. J. J. R. R. R.” ennek megfejtése ime ez vala: „Patrum Prudentia Perit, Juventutis Imperitia Imperat, Reipublicae Regimen Ruet.” Ezt nem akarom magyarázni, a ki nem érti, és mégis szolgabíró akar lenni, menjen a volt tanárjához és kérje vissza a hiában fizetett tandíjt; de szolgabíró ne legyen mig inperitus és inexpertus.

A szolgabíró járásában törvénybíró is, (mint alább a bíróságoknál előadandom.)

Kisebb bűntényeket disciplinalis uton a szolgabírák fenytnek meg, nagyobbakban vizsgálatot fognak végbeinni, az eredményt a törvényszékhez felterjesztvén. A pandurok által, vagy helység előjárói által elejökbe kísért foglyokat a megyeházához beküldik stb.

Esküdt a szolgabírónak hivatalos eljárásai-ban segéde nemcsak: de hivatali társa is; s együtt hiteles bizonyoságnak (legale testimonium) is nevezetnek. S mint ilyennek, a megye minden gyűléseiben és törvényszékeiben egy szolgabírónak és esküdtnek jelenléte megkívántatott. Magyarbani több megyék gyűlésein voltam jelen, ott a közgyűlési jegyzőkönyvek nagyobb solemnitással vették kezdetüket; ugyanis a főbb megyei tisztviselőket, néhány jelentékeny táblabíró, főpapokat jeleztek mint a gyűlésen jelenvoltagekat; de egy pár szolgabíró és esküdt mindig meg volt említve. Emlékszem bihar-megyei tisztí altágyész koromban (1848 ban történt) össze voltak gyűlve a törvényszék tagjai, de esküdt nem jelent meg; jártatott az elnök a városon, s mikor megjött egy esküdt, kezdetünk törvénykezni.

Az ítéletek végrehajtására a törvényszék, alispáni és szolgabírói bíróságok kebeléből is az esküdtet szokták akkor megbízni. (Most az ország-bírói értekezlet által szabályozott megyei törvény-székeken az elnök és négy ülnökön kívül több itelő egyén jelenléte nem szükségesnek.)

Az esküdti állomás felállításra szükségessé vált nálunk is, mert:

a) Az egyes bíróságok eltörlésével, a szolga-bírói bíróság felállításával válik szükségessé, melyen az esküdt a szolgabíró bíró társa.

b) A szervezendő alispáni bíróságnak is egyik tagja leend az esküdt.

c) A földesuri hatalom megszüntével megsza-porodott szolgabírói teendők egy segédet is igény-be vesznek.

d) Az esküdti állomás a magasabb megyei és állami szolgálatokra utat törő előhivataloskodás iskolája.

e) A már jelentőség nélküli régibb adóiroi biztosok megszüntével foglalkozási tér az az ifjak-nak, és sok szegényebb sorsu ifjunak tisztességes kenyér-keresete leend.

Igy sok állami okok tanácsolják az esküdti állomások rendszerét; annyival inkább, mert most is van némely megyében egy-két fizetéses szolga-bírói állomás, s ezenkívül a többi szolgabírák irno-kot tartanak, s azt magok fizetik; noha már a szolgabíró a 400 frt fizetéséből 150 vagy 180 frtot fizet az irnokjának, illetőleg tiszteletbeli segédének, s kosztal, szállással ellátja, mi marad akkor a szolgabírónak: a végén se pénz, se posztó.

Főjegyző köz- és bizottmányi gyűlésekben, számvevői széken, s megyei bizottsági (deputatio) ülésekben vezeti a jegyzőkönyvet. Megyei iradók felett felügyel. Aljegyzők között a dolgokat kiosztja, s töltik a jegyzőkönyveket beveszi s összefog-lalja felsőbb helyre fölterjesztés végett. A gyűlés-ből megbízások és kiküldetések fölől az illetőktől be nem adott jelentésekről a scontrot vezeti. A polgári pereket itől törvényszéken is a főjegyző viszi a jegyzőkönyvet, ha csak a megyétől e végre ktllön egy aljegyző nincs alkalmazva.

Aljegyzők (a mint egy vagy legfőbb kettő van a megyékben) a főjegyzőnek segédei. Közülük egyik, (vagy a hol egy van, ott az) a törvényszék jegyzője.

A jegyzői kar segítettik a tiszteletbeli aljegy-zők által.

Levéltárnok kettő kívántatik, egyik a közigazgatási, másik a törvényszéki levéltár mellé. Igatató hasonló okból és alkalmazással szin-tén kettő.

Kiadó hasonlóul kettő, kik közül egyik a közigazgatási, másik a törvényszéki iroda aligaz-gatói, az irnokok közt a munkát kiosztják, töltik beveszik és expedialják.

Számvevő, ennek teendőiről alább a szám-vevői széknél teendek említést. (Folytatjuk.)

Török Antal.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése június 18-án.

Elnök: Szentiványi Károly; jegyző: Hor-váth Lajos. A miniszter padon: b. Eötvös Jó-zsef, Horváth Boldizsár, gróf Mikó Imre, báró Wenckheim Béla miniszter urak; később Lónyay Menyhért miniszter úr.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesítettik.

Elnök fájdalommal jelenti Rónay János és Illésy János képviselők kimúltát.

Tanárky Gedeon államtitkár. Holdmező-Vásárhelyt megválasztott képvis. benyújtja megbízó-levelét. Tóth Lőrincz és Trauschenfels Emil miniszteri hivatalnokokká kineveztetvén, képviselői állásukról lemondanak.

Elnök ezeket bejelentvén, Dimitrievics jegyző olvassa a következő jelentést:

Jelentés az 1867-dik évi júniushó 8-kán tör-tént koronázás alkalmával a szent koronának szo-kott helyéről kivétele és elhelyezéséről.

Közelegvén a koronázás, a főrendek és kép-viselőház, mindenik saját kebeléből, a szent korona szokott helyéről kivitelére, vitelére, elhelyezésére régi szokás szerint, küldöttséget választott; ennek tagjai következők:

A főrendek részéről hivatalból je-lenvoltagek: Majláth György országbíró ö nmiga, Károlyi György gróf és Vay Miklós báró koronaőr ö nmeltóságai, Almásy György gróf, helyettes főajtónálló.

Megválasztattak a korona vitelére: Károlyi Gyula, Festetics Gyula, ifjabb Batthyány László, ifj. Széchenyi Pál, Apponyi Sándor, Peja-cevich Gábor grófok, mint póttagok.

A korona kíséretétől: Zalka János győri, Forgách Agost gróf sebenicoi püspökök, Sennyey Pál báró, Cziráky János, Erdődy István és Peja-cevich Márk grófok, mint póttagok.

A képviselőház részéről a korona vitelére: Inkey József, Dózsa Dániel, Bánó Jó-zsef és Vojnics Barnabás.

Mint kisérlet: Zichy Jenő gróf, Sztányi Bernát, Kovács László, Ivánka Imre, Rónay Lajos, Joannovics György.

Nevezett vegyes küldöttség 1867-dik évi június 6-dikán d. u. 3 órakor a budai kir. várkaplához közel eső azon osztályba gyűlt össze, hol a szent korona őriztetik. Itt megjelent a cs. biztosság is, u. m. Grünne Károly gr. lovassági tábornok, sz. István-rend nagykeresztos vitéze és cs. főlovászmester, továbbá: Folliot de Crenneville Ferenc lovassági tábornok és ő Felsége első szárnysegéde, valamint hg. Hohenlohe-Schillingsfürst Szilárd cs. főudvarmester; ezek, valamint a koronát őrző s e célra egyedül meghagyott gránátosok kapitánya, Huszár Károly báró jelenlétében a vasajtós szoba kinyitattván, ebből a koronát és a többi jelvényeket tartalmazó vasláda, az erre kiküldött főrendi és képviselőházi tagok által, gránátosok és az ujonnan felállított magyar testőrök kíséretében, ő Felsége lakosztályába vitetett; a hol is ő Felsége I. Ferenc József és az összes fennevezett küldöttség és tagok jelenlétében koronaőr ő nmlgaik által a sz. korona és a jelvények egyenkint kiszedettek, s miután az 1867. márczius 21-dikén kelt utolsó jegyzőkönyv nyomán Majláth György országbíró ő nmlga meggyőződött a sz. korona és a többi jelvények épségéről és ugyanazonosságáról, s azt ő Felsége és a jelenlevők előtt ki is nyilatkoztatta légyen: az utolsó jegyzőkönyv a vasládában, az ország kincsei pedig diszes bárszóny-párnákra rakva ő Felsége lakosztályában hagyattak, hogy ott, ősi kegyeletos szokás szerint, különösen Szent István palástja ő Felsége a királyné saját kezei által a kellő kiigazítást nyerje.

1867-dik év június 7-kén, azaz: a koronázást megelőző napon 2 órakor délután ő Felsége I. Ferenc József, valamint az előbb megnevezett küldöttségek, császári biztosok és tagok, ugyancsak az e célra kiküldött Buda és Pest városi küldöttségek jelenlétében a sz. korona és királyi jelvények koronaőr ő nmlgaik által újra a vasládába rakattak, a mely a kiküldött főrendi és képviselőházi tagok által a budai királyi lakból levitettén, egy diszes hatfogatú császári királyi kocsiába tetetett.

A vártól a templomig gyalog katonaság sorfalat képezett. Egy osztály Liechtenstein-huszár és 12 gazdagon öltözött úri lovas előlovaglása mellett számtalan diszes hintó, császári testőrök és magyar gárda, valamint a koronát vivő udvari hintó mellett legközelebb baloldalt Pest városa polgármestere és küldöttsége, jobboldalt pedig Buda városa polgármestere és küldöttségének kísérete, harangzúgás és zeneszó mellett és a nép éljenzése között a szent korona a koronázási, ugynevezett Mátyás-templomnak a főbejárástól jobbra és legközelebb eső, szőnyegekkel diszesen bevont kápolnába vitetett át.

A kápolna Eberling József budavárosi főplébános által becsuktatván, kulcsa nála hagyatott, az ajtó pedig az országbíró ő nmlga s a koronaőrök ő nmlgaik által lepecsételtetett saját pecsétjeikkel, s a láda kulcsai a császári első biztosnak kézbesítették.

1867-dik évi június 8-kán.

Miután ő Felsége I. Ferenc József magyar királyi és ő Felsége Erzsébet magyar királyné még talán soha nem látott diszszal és ünnepélytel Budapestben meg lettek koronázva, s miután a budai királyi lakban nagy fényvel ment végbe a koronázási királyi ebéd is, délutáni 2 órakor ő Felsége a magyar király a fenn leírt küldöttségek és tagok jelenlétében a szent koronát és jelvényeket országbíró ő nmlga előtt is újra koronaőr ő nagy-méltóságainak adta át, kik is az ország ezen kincseit berakván a vasládába, az a tegnapi leírt renddel, módon és ünnepélyességgel vitetett újra a budavári Mátyás-templomba, s itt a sz. Ignác után nevezett oltára három napi közszemlére kitetett 1867. évi június 11-kén.

A kitételre szánt 3 nap elteltén, a sz. korona és jelvények ugyanazon országos és városi küldöttségek által ugyanazon renddel és diszszal lettek a Mátyás-templomból a budai kir. lakba visszaállítva, mint az június 7-dikén történt, azon különbséggel, hogy Grünne Károly gr. lovassági tábornok távol lévén, mint császári biztos Kneffstein Ferenc gróf cs. főudvari marschal volt jelen, s hogy az országos és városi küldöttségeken kívül jelen voltak még Simor János Magyarország hg.-primása, Andrássy Gyula gr., magyar kir. miniszterelnök, végre Nyeviczkey József, m. kir. ítélőmester.

Miután a láda a koronával és jelvényekkel a leírt diszszal ő Felsége lakosztályába vitetett, az előbbi jegyzőkönyvek nyomán Nyeviczkey József ítélőmester által feltetett az ország koronáját, jelvényeit, valamint a régibb okiratokat tartalmazó új jegyzőkönyv, illetőleg hiteles okirat, aláírva a következők által:

ő Felsége I. Ferenc József magyar király, ő hercegsége Simor János Magyarország primása, Kneffstein gr. cs. biztos, Crenneville F. gr. csász. biztos, ő nmlga Majláth Gy. országbíró, Hohenlohe Szilárd hg. császári biztos, ő nmlga Andrássy Gyula gróf m. kir. miniszterelnök, ő nmlga b. Sennyey Pál, ő nmlga gr. Cziráky János, ő nmlga gr. Károlyi György, ő nmlga b. Vay Miklós, mls Zalka János győri püspök, gr. Forgách Ágoston sebencői püspök, gr. Erdődy István sárosmegyei főispán, gr. Pejachevich Márk, Inkey József, gr. Zichy Jenő,

Dózsa Dániel, Ivánka Imre, Bánó József, Rónay Lajos, Kovács László, Sztányi Bernát, Joannovics György képviselők; Áldassy Antal budai helyettes polgármester, Szentkirályi Mór pesti polgármester, Nyeviczkey József ítélőmester.

Ezen jegyzőkönyv aláírása és a koronaőröknek történt átadása után a szent korona a jelvényekkel és az okiratokkal a ládába beraktatván s ő Felségének saját nagy pecsétjével, továbbá a primási, országbírói, koronaőri és császári biztosi pecsétekkel lepecsételtetvén: nevezett küldöttségek, biztosok és diszörsg által a kir. várkaplába melletti azon szobába tetetett vissza, a honnét ez alkalommal legelőször, azaz: június 6-kán lett kivéve.

Megjegyzendő végre, hogy sz. István palástja, czélszerűség tekintetéből, nem a vasládába, hanem ugyanazon szobában levő líveg szekrénybe tetetett.

Kelt Pesten, 1867-dik évi június 11-kén.

(Következők az aláírások.)

E jelentés Várady képviselő által ajánlt azon módosítással hogy Crenneville és Grünne grófok, nem mint császári biztosok, hanem mint magyar királyi miniszterek említettessenek fel, helybenhagyatik.

Zichy Antal képviselő, mint az állandó igazoló biztosság előadója, tesz jelentést, melynek folytán Várady János, Gräzenstein Gusztáv, Bömes Frigyes, Gúrgey Géza és Plachy Lajos képviselők a szokott határidő fentartásával igazoltatnak, Fehér Miklós képviselő véglegesen igazoltatik.

Tisza Kálmán képviselő rövid indoklással a következő határozati javaslatot nyújtja be:

Határozati javaslat

az 1848. évi honvédek és azok özvegyei és árvái érdekében teendő intézkedések tárgyában.

Az igazság megkívánja, hogy a nemzet, midőn ismét alkotmánynyal bír, megemlékezzék azokról, kik szabadságáért kiáldottak.

Mondja ki ennél fogva határozatiilag a képviselőház, hogy a miniszterium, tekintettel a még élő honvédek számára, szolgálatuk eredetire, tartamára, minemiségére, jelen helyzetükre és szükségükre, valamint az elhullalt özvegyeire és árváira is; tekintettel egyszersmind az ország anyagi helyzetére: még ez év folytán terjeszzen törvényjavaslatot a ház elébe azon intézkedések iránt, a melyek az 1848/9-dik évi honvédek — valamint özvegyeik és árváik — sorsának biztosítása céljából szükségesek és kivihetők, előre is kijelentvén a képviselőház, hogy az ezen célra szükséges és az ország erejét meg nem haladó anyagi eszközök megajánlása mindenkor kész leendő.

A ház e javaslat tárgyalását szombatra tűzi ki, mely napra egyszersmind a Madarász József és több más képviselők által e tárgyan benyújtott javaslat is tárgyalatni fog.

Miletics képviselő a következő interpellációt nyújtja be:

„Interpellatio az összes miniszteriumhoz a szerb nemzeti kérdés ügyében.“ Újvidék város képviselője a miniszteriumhoz azon interpellációt intézte volt, hogy valjon a miniszterium az 1861. évi szerb congressus határozmányait szándékozik-e kormányjavaslatképen a háznak benyújtani? Ekkor az összes miniszterium nevében a belügyminiszter azt válaszolta, hogy az interpellatio hosszadalmasra tekintetéből nem képes azonnal határozott választ adni; azonban erre közelebb válaszolni fog.

Mint hogy azonban azóta huzamos idő eltelt és az országgyűlés azon helyzetben van, hogy törvényeket optima forma hozhat, ennek folytán bátor vagyok a miniszteriumhoz kérdést intézni, hogy kész-e az Újvidék városi képviselő interpellációjára, melyet én reszéről magamévá teszek, ma vagy a legközelebbi ülésben válaszolni?

Wenckheim Béla b. belügyminiszter: A választ nem én, hanem a miniszterelnök úr adá; a válasz pedig az vala, hogy e tárgyan annak idejében törvényjavaslatot fog a kormány előterjeszteni. E tárgyra vonatkozólag sem a magam, sem a miniszterium nevében nem szólottam. Egyébiránt most azt válaszolhatom, hogy igenis a kormány e tárgyan fog törvényjavaslatot előterjeszteni; hanem az idő rövidsége miatt ezt eddig nem tehettem, s alig hiszem, hogy ez ülészek alatt előterjeszhetné, miután e tárgy felette fontos levén, komoly megfontolást kíván, s ennél fogva csak akkor fog eziránt törvényjavaslat előterjeszteni, midőn az országgyűlés ismét összegyűlendő.

Személyemre vonatkozólag ismétlem, hogy nem én voltam szerencsés e tárgyan válaszolni, hanem a miniszterelnök úr adta a választ.

Miletics képviselő föntartja magának, e tárgyan a legközelebbi ülésben törvényjavaslatot benyújtani.

Horváth Boldizsár igazságügyminiszter: Miután a koronázás végbement, kell hogy a t. képviselőház gondoskodjék arról, hogy ezen nagyfontosságú alkotmányos tény a törvénykönyvbe beczikkelyeztessék. Ugyancsak alkotmányos szokásaink hozzák magokkal, hogy azon díjak is, melyeket az országgyűlés ő Felségeknél felajánlott, a törvénykönyvbe beiktattassanak.

Mindezekről a törvényjavaslatokat a kormány nevében van szerencsém letenni a ház asztalára, kérvén a t. képviselőházat, hogy ezeket tárgyalás végett az osztályokhoz utasítani és azután napirendre kiltzni méltóztassék.

Ezeket kivül van a kormánynak még egy kérelése a t. képviselőházhoz. (Halljunk!)

A közigazgatás egyik ágában sem érezhető annyira a reform szükségese, mint az igazságügyterén. Törvénykezésünk hiányai általánosan ismeretesek. E hiányoknak megvolt eddig azon mérséke, hogy az alkotmány nem volt helyreállítva, hogy az országgyűlés nem élhetett törvénykezési jogával. Midőn azonban az alkotmány visszaállított, midőn a nemzeti kormány megalakult, és az országgyűlés törvényhozói jogába visszahelyeztetett, e pillanattól fogva minden mulasztás saját erkölcsi reputációjuk rovására esnek.

Tudva ezt az igazságügyi miniszterium, nem késett a legstígtetőbb és legszükségesebb reformmunkálatokat megindítani, és van szerencsém a t. háznak jelenteni, hogy némely törvényjavaslatok részint már készen vannak, részint pedig a befejezés küszöbén állanak. Ilyenek különösen a törvénykezési rendtartás, a bírói felelősség, a büntető törvény és eljárás, ugyancsak az írói és művészi tulajdon védelmére vonatkozó törvényjavaslatok.

Miután azonban a legmegfeszítettebb munkásság mellett sem voltam képes ezeket egy egybeállítani, hogy ma már a törvényhozótestület asztalára letehetném, és e célra még 10—12 napi időközre van szükségem, midőn a ház már valószínűleg elnapolva lesz, ennél fogva méltánvala egyrészt azon okokat, melyek a ház elnapolása mellett szólnak; de másrészt nem akarhatva azt, hogy az igazságügyterén szükséges és igen sürgetős reformok, e miatt halasztást szenvedjenek: azon kérést bátorodom a kormány nevében a t. képviselőházhoz intézni: Méltóztassék egy 15 tagu biztosságot megválasztani oly ntasítással, hogy az igazságügyminiszterium által előterjesztendő, kinyomtatandó és a ház tagjai közt kiosztandó törvényjavaslatokat az országgyűlés szünetelése alatt revisio alá vegye, úgy, hogy midőn az országgyűlés, ülésének folytatása végett ismét össze fog gyűlni, már nem csak ezen törvényjavaslat, hanem a biztosság véleménye is a ház asztalára letehető legyen. (Helyeslés.)

Dimitrievis jegyző olvassa a miniszterium által előterjesztett következő törvényjavaslatokat:

Törvényozikk.

A koronázott királyi Felségnek díj ajánlatik.

Az ország főrendei és képviselői nem csak ősi szokásból, hanem ő Felsége a szerencsésen megkoronázott Apostoli Király iránti őszinte ragaszkodásuk érzetétől is indítva, legbensőbb örömek és legmélyebb hódolatuk jeléül koronázási tisztelet díjat ajánlanak ő Felségének, remélvén, hogy ő Felsége azt szokott kegyességével fogadandja.

Törvényozikk.

Felséges Erzsébet Császárné és Királyné megkoronázatik s részére díj ajánlatik.

Az ország főrendei és képviselői, Erzsébet Királyné ő Felsége szerencsésen végbement ünnepélyes koronázásának emlékéért megörökíteni és irántai mély hódolatukat tanúsítani kívánván: Királyné ő Felségének tiszteletdíjat ajánlanak, esedezvén, hogy ő Felsége a magyar nemzet iránt tanúsított legkegyelmesebb hajlamánál fogva, az ország javát ma gas közbenjárása által továbbá is előmozdítani méltóztassék.

Törvényozikk.

Felséges Ferenc József úr Magyarországi királyává avattatik és koronázatik.

Miután dicsőségesen uralkodott Felséges I. Ferdinánd úr, ausztriai császár, Magyarország e néven V. király a uralkodásról ünnepélyesen lemondott; miután továbbá fenséges császári királyi főherceg Ferenc Károly úr, kit az örökösödés rendje szerint illetett volna a trónöröklés, erről lett lemondását hasonló ünnepélyességgel nyilvánította, s ezek folytán I. Ferenc József úr ő Felsége, mint a most tisztelt édes atyjának első szülöttje és az 1723-dik évi I. és II. törvényozikk által megállapított örökösödési rend szerint Magyarország és társ-országai törvényesen jogosult örökös lettél át is vette az uralkodást: az ország hí főrendei és képviselői, szemük előtt tartván a főnemlített törvényozikk tartalmát, hódolati köteles hűségükkel fogva legkegyelmesebb urukat, kegyelmes hitlevele kiadásra, s alább beiktatott koronázási esküjére letétele mellett, a mindenható Isten segítségül-hívásával, egyhangú örömmelnyilvánítások s őszinte üdvözlések közt Magyarország Apostoli szent koronájával ünnepélyes szertartás szerint megkoronázták. Gyözy Kálmán képviselő azt jegyzi meg, hogy a föllovasott törvényozikkben a koronázási hitlevél fölemlítetik ugyan, de szövege abban föl nem található; szükségesnek tartja, hogy ez is beczikkelyeztessék.

A ház elhatározta, hogy ezt az osztályok a törvényozikk tárgyalása alkalmával eszközöljék. Jegyző olvassa továbbá az igazságügyminiszter által előterjesztett

Határozati javaslatot:

Küldessék ki 15 tagu biztosság a ház kebeléből, mely az igazságügyminiszterium által kidolgozott törvényjavaslatokat, mihelyt azok egybeállítva, kinyomtatva és a ház tagjai közt kiosztva lesznek, az elnapolási időközben is előleleges bírálat alá vegye, s azokról kimerítő véleményét adjon olyképp, hogy a mint az országgyűlés, üléséi-

nek folytatása végett ismét összegyűlt, az igazságügyminiszterium javaslataival együtt a biztosság véleménye is az összes ház tárgyalása alá legyen terjeszthető.

E javaslat tárgyalása péntekre tűzetik ki.

Elnök jelenti, hogy ő Felsége parancsából a képviselők között koronázási emléktől egy-egy arany és ezüst koronázási érem fog kiosztatni.

Ülés vége 1 1/2 órakor.

A főrendek f. hó 19-ki ülésében Joannovics György képviselőházi jegyző átnyújtá a képviselőház határozatát a koronázás jegyzőkönyvének egy biztosság által történendő szerkesztése tárgyában, melyhez a főrendek egyhangulag hozzájárulván, e küldöttséghez részükül gr. Cziráky János, Lipovniczky püspök, gr. Szapáry Antal, gr. Zichy Manó és Rajner Pál jegyző nevezettek ki. Ezután az 1867. jun. 8-kán történt koronázás alkalmával a szent korona átvételével megbízott, továbbá a honvédek özvegyei s árvái dotatiojáért halálukodó biztosság jelentései olvastattak. Végül a felsőház reformjának kérdése került szőnyegre, mire báró Wenckheim Béla belügyminiszter kijelenté, hogy ez egy megérett kérdés, e reformot már az 1848-ki miniszterium megígérte, s a jelenlegi miniszterium e tárgyan törvényjavaslatot fog előterjeszteni.

Hivatalos közlemények.

(A „Budapesti Közlöny“ után.)

Az orvosi pályán, illetőleg a kereskedelmi területi közhasznú működéseik elismeréséül, Kovács Sebestyén Endre pesti orvostudornak III. osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen, Felmayér Antal szegedi nagykereskedőnek pedig Ferenc József-rendem lovageresztjét ezennel adományozom.

Kelt Budán, 1867. június 12-kén.

Ferenc József, s. k.

Gr. Festetics György, s. k.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán, dr. Gressing József kir. tanácsos és Brassó városi főorvosnak, az orvosi pályán teljesített sok évi buzgó s közhasznú működése elismeréséül Ferenc József-rendem lovageresztjét ezennel adományozom.

Kelt Budán, 1867. június 12-én.

Ferenc József, s. k.

Gr. Festetics György, s. k.

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztése folytán Tóth Lőrincz és Szabó Sámuel országgyűlési képviselőket magyar igazságügyminiszteri tanácsosokká; továbbá Ocsvay Ferenc, Conrád Mór és Stefanidesz Henrik országgyűlési képviselőket ugyanazon miniszteriumhoz osztálytanácsosokká ezennel kinevezem.

Ferenc József, s. k.

Horváth Boldizsár, s. k.

m. királyi igazságügyminiszter.

A m. kir. igazságügyminiszter által a lugosi m. k. e. f. jövedéki törvényszékhez Kuchler Sebestyén, a sopronihoz Sándorffy Antal, az eperjesihez Roskoványi Bertalan megyetörvényszéki ülnökök és az aradihoz Stiff Károly volt urbéri törvényszéki ülnök és pedig az illeték eddigi hivatalos állásaik megtarthatása mellett jövedéki törvényszéki ülnököknek nevezettek ki.

Levelezés.

Nagy-Szeben, június 12. 1867.

„Miféle hűség az, ha ajkainkon hűséget pengtünk s tényekkel ellenkezőt bizonyítunk.“

Gróf Péchy Manó ő nmlga Fogarashon tett beszélete. (Lásd a „K. Közlöny“ idei 65-dik számát.)

Habár az 1848-diki XXI. törvényozikk szó szerint rendel, „hogy minden középületnek s közintézeteknek minden nyilvános ünnepek alkalmával és minden magyar hajókon a nemzeti lobogó és ország címere használtassék“; habár a kir. biztos gróf Péchy Manó úr ő nagymága tiszteletére mult hó 29-kén a helybeli polgárság által rendezett disz-lakománál a hivatalos távirat kéreül kézre közölték, hogy a koronázás folyó hó 8-án okvetlen legbemenend; habár az idézett törvényozikk is alkotmányunk lényeges helyreálltán után teljes érvénybe lépe, melynek hazánk minden polgára, legyen az egyházi vagy világi, engedelmeskedni s azt megtartani köteles, ha hazája törvényes alkotmánya iránti hűtlenség bűnét nem akarja követni; habár az említett disz-lakománál a szász ispán a királyi biztos ő nmlgára emelt pohárköszöntésében ajkán pengteté, hogy a szászok jelszava: „ad retinendam coronam“ (nempe regni Hungariae); habár itten helyben még mult hó 29-kén hivatalosan jólére is tudatva lón a koronázás ideje, tehát az is, hogy felkenendő apostoli királyunk ő Felsége folyó hó 8-kán ünnepélyesen Isten és a haza színe előtt szabad ég alatt szent esküvel kötelezendő magát hazánk fennálló törvényeit s így az 1848. XXI-ik törvényozikkot is megtartani és alattaival is megtartatni: mégis a szász ispán székhelyén, N.-Szebenben, ugy a kir. biztos úr itt jártakor, mint a koronázás napján is a magyar lobogó egy pár vendéglő és magános épületet kivéve, a magyar királyi pénzügyhivatalok, ki. erdészeti és postahivatalnál, ev. ref. templom és az ugynevezett tanács-

tornyon a piacon vala csak kitzve, de a más nagyszámú többi helyi középület és köztételeknek sehol sem, s legkevésbé a szász ispán szállásán, a szász nemzeti házán, a többi szász politikai és törvényszéki épületeken, úgy számos templomok tornyai sem vala látható.

Mikor egy néptörzsnek, ha nem is beigtatott, de igazgató feje, ajkán a magyar korona iránti hűséget pengeti, annak törvényeit pedig számba nem véve, ignorálja, mi esoda tehát, ha az alatta álló helybeli hivatalos automas közegei nem csak hasonlóan cselekednek, de sőt az ünnepeket minél jelentéktlenebbé leszállítani tulbuzgón iparkodnak, mi csoda tehát, hogyha Nagy-Szeben közelmúltjához híven következetes és külső némaságával a magyar szent korona ellen tündete, mert a mint a helybeli „Sieb. B.“ is mondja, sok oldalról megütözték azon, hogy a koronázási ünnepély egész csendességben folya le.

Dél előtt ugyanis a rom. kath. templomban ünnepélyes tedeumot a másnemű hivatalos teendői mián jelenben itten mulató k-fehérvári kanonok Reinis Lajos tartá, ki épp alkotmányos eljárása miatt 1849-ben szinte két évi börtön büntetést állá ki, s így a hálaadó koronázási szent mise a maga rendén, minden rövidítések nélkül, tartaték meg. A helybeli katonai őrség tisztsége teljesen jelen vala, úgy, hogy a templom beljének felét egészen elfoglálá; a polgári hatóságok mindenikéből stb. néhányan jelen voltak, valamint a más hitfelekezetű magyarok is; de sem a templom tornyán, sem beljében egy magyar lobogó sem vala látható; a katonaság sem vala kiállítva, egyetlenegy ágyulövést sem hallánk a koronázás napján; mondják, hogy a hadvezérség nem kapván rendeletet, nem rendelt meg az ágyulövéseket, mivel ha rendelet nélkül lövették volna, a lövetőnek a lövéseket sajátjából kelle megfizetni! Koronázási díszbéd sem vala!

A koronázási világitásnak pedig hű története im ez: a kir. biztos úr ő nmiga mult hó 28 diki elfogadására történt ünnepélyrendezés alkalmával szobájúve a világitás is, de elejtették azon okból, mivel azt jelenték ki a „nur nicht auffallend“ jelszóval rendező urak, hogy ha világitnak, mi marad a koronázás megünneplésére, mire a város kivilágitása ekkorra halasztaték. Folyó hó 6-kán a városi község egybehivatott ugyan, de alig 20-an jelenvén meg a város atyái közül, a gyűlés nem tartaték meg, melyen valószínűleg mind más politikai ünnepélyek megelőzése előtt történni szokott, a két nappal későbbben végbemenendő koronázás itten miképpen leendő megünneplésének is szoba kelle vala jönnie, s így a városi hatóság részéről a tanács-toronyra tűstént négy lobogó kitzítésen kívül semmi intézkedés sem vala téve a koronázási napra, mit azon nagyban elterjesztett kőza hírekkel, hogy a koronázás napja elhalasztaték, a király Budáról eltávoza stb., tán látszanak a nép előtt igazolni akarai.

A „Jungsachsenpartei“ a koronázás napján látván, hogy a néhány kitzított lobogó és a rom. kath. templom beljében tartott tedeumon kívül semmi sem történik, önkéntes kivilágitást óhajta azon estére rendezni, mire nézve közbevetőleg Horváth Sándor magyar kir. pénzügyéri biztos úr is megtanáltaték, hogy az alatta álló hivatalos épületek kivilágitását rendelné meg, mit el is rendelt volt, és a minek következtében a mintegy ezer darab e czélra szükséges mécs is megrendelték; de délután, mint mondják, főnökölde azon figyelmeztetésére, hogy nem a városi hatóság rendelé el a világitást, megfoghatlanul ez iránti rendelkezését visszavoná, habár, a mint azután értesülénk, a nmiga magyar kir. pénzügyminiszterium a kivilágitást elrendelé, s minden alatta álló közegeinek a legmelegebben ajánlá is! Hogy a magyar kir. postahivatalnál a már megrendelt mécsesek miért nem gyújtattak meg, erről nincs tudomásunk. Mind ennek ellenére azonban a város bátrabb szabad-elvű polgárai nemes ösztönüket követve, és magukról a tiszturalom bilincseit lerázva, ablakaikat kivilágiták, a színházban tartott koronázási díszelőadás alatt első tanúságul annak, hogy a szabad polgár a törvény tiszteletéből még a lehatalmasabb tiszturalom sem képes visszatartóztatni. Igen jól jegyzi meg a „Sieb. Bote“, hogy a hivatalos épületek ez uttal setétségük által fényltek.

A színházban a derék színigazgató, Reimann, igen lelkes alkalmasszerű és a zsufolt színházi közönségtől nagy elismeréssel fogadott prologot szavala el. A páholyokban a helyi főbb tisztviselők közül a szász ispán, kinek páholyában Pál Sándor l. főkörmányszéki titkár urat is látók, a polgármester s néhány városi tisztviselő, és egyik hátulsó szeglet mellett páholyban csaknem elrejtődzve az alig fölfedezhető magyar kir. pénzügyéri biztos urat látók.

Színházból kijöve roppant néptömeget tanalok az utcákon, kik szemeikkel fürkészek, kik világitanak s kérdezősködének, hogy a kivilágitott ablakoknál kik jának? Szóval az aránylag kevés háznál meggyújtott gyertyák és lámpák annál fényesebb és diadalmasabban díszlének!

Színház után a város mintegy 80—100 szabadelvűbb polgárai a magyar koronához czimzett vendéglő éttermébe gyűlének össze, hova Pál Sándor k. főkörmányszéki titkár úr is megjelene, a hol

is lelkes poharak üritettek megkoronázott felséges királyunk, alkotmányunk, a magyar nemzet, hongyűlés, miniszterium, Deák Ferencz, ipar és kereskedelem felvirágzásra, Pál Sándor, mint a felséges kir. főkörmányszék tagjaier stb. stb. Kiemelendő ezek közül König szász polgártársunk humoros lelkes felküzöntése, ki magát életkora miatt „alter Jungsachse“-nak nevezé, és hangsúlyozá, miszerint a világitást ellenző s meghusítani törekvő hivatalos közegek buzgó működésüknek még sem sikerüle a meggyújtott mécses lángjait elfojtani, s felemlité, hogy számtalan előkészített mécs és gyertyát a különböző utakoni nyomás nem engedé fényleni, óhajtván, hogy jövő alkalommal egyetlen láng se fojtathassék el! A rögtönzött díszestély még késő éjjig tartá!

A népnek az utcákoni tömeges megjelente, a színházban nagy közönség és az utóbbi pohárköszöntés hangos tanujelei annak, hogy a nép maga barátja az alkotmánynak, s csak is a tiszturalom békőiből való mielőbbi felszabadítása után sohajtozik!

KÜLFÖLD.

ANGOLORSZÁG. Az orosz czár ellen elkövetett merénylet alkalmából írja a „Times“: „A jelenkorban számos, kitűnő személyek elleni merényletek történtek; azonban ezek közül csak kevés esetben lehetett összeesküvésnek jutni nyomába. Rendesen valamely fanatikus egyén agyában merül fel azon eszme, hogy egymaga boszulja meg valamely nemzeti sérelmeit. A jelen esetben az orgyilkos nemcsak hogy saját életét kockáztatá egy kétségbeesett vállalatban, hanem siker esetében is alig remélheté a megmenekülést. Bizonyosan el volt tükévelve, egy nagy történelmi színpadon hazafias bosszúállás igazságszolgáltatását eszközölni, s aztán daczolni a halállal. Még azt hiheté, hogy tette valami hasznót fog hajtani honfitársainak. Sokkal valószínűbb, hogy a czárnak Párisban, egy lengyel menekült által meggyilkoltatása az oroszokat Lengyelországgal szembe fordítá, melyre az oroszok elleni kiirtási eljárásra fogta volna ingerelni, mintsem, hogy a lengyel függetlenség ügyét segítette volna el. Az orgyilkos indokának tisztán boszúnak kelle lennie, s ezért nem takargattatik azon tetszetős, de alaptalan érvek által, melyek a zsarnokorgyilkosság mentségére szoktak felhozatni. Ugyanis sohasem állíták azt, hogy igazságtalan uralkodókat mások példájára, vagy visszatörölésül meg lehet gyilkolni, hanem csupán azt, hogy azokat föl lehet áldozni az állam megmentése végett. Ezen kárhózáos tény — bárha az elszigetelt tény — érezhető hatást fog gyakorolni a Lengyelország iránybani rokonszenv csökkentésére. Az összeköttetésbe fog hozatni a czárnak a város némely részeiben történt kedvezőtlen fogadtatásával, s ennek következtében némi elfogultság fog keletkezni ártatlan személyek ellen is. Nem kell feledni, hogy a legutóbbi lengyel fölkelés alatt a nemzeti kormány parancsára számos magán személyek orozva meggyilkoltatásai követték el. Valóban az oroszokon kívül senki más sem fogja menteni a jelen czár által a lengyel nemzeti szellem elfojtása végett használt eszközöket.

„Sokat mondtak s irtak legújában a politikai orgyilkosság s rendes gyilkosságnak erkölcsi szempontból nézve viszonylagos vétékességéről. Mi tétovázás nélkül azt mondjuk, hogy nemcsak érdekében áll a társadalomnak, hanem annak létezésére nézve lényeges dolog, hogy politikai indokok még elméletileg se fogadtassanak el enyhítő körülményekül gyilkosság eseteiben. Ily elv ellenében semmiféle határt sem lehetne kijelölni, ha az egyszer behozatnék. A dolog természete hozza magával, s a történelem is azt tanúsítja, hogy az erőszak erőszakot szül, s hogy a félelem a kegyetlenség anyja. Bármiféle kormány tétovázás nélkül védelmezendő magát az orgyilkosság ellen s ama reakció, mely Rómában Rossi meggyilkoltatására következett, csak egyik példája az eképp előidézhető helyrehozhatlan bajnak. Még Cromwell is kijelenté, hogy noha ő kárhóztatja az orgyilkosságot, de mégis, ha a királypártiak valamelyike által az ő élte ellen sikeresen kísérlet tétetnék, ő annak egész családját kiirtaná. A szárazföldön lévő modern forradalmi párt azon gyanuban áll, hogy ezen pont iránt, ha nem terjeszt is, de eltűri oly tanokat, melyek ha gyakorlatba vétetnének, Európát a mexikóihoz hasonló anarchiába juttatnák. A jelennél nem lehet alkalmasabb időpont arra, hogy azok, kik annak tanácsaiban némi befolyással bírnak, az ily tanokat erőlyesen visszaszantassák.“

FRANCZIAORSZÁG. Páris, jun. 15. A francia császár, a szultán elutazása után Berlinbe fog menni. Az angol királynő a jövő héten incognito Párisba fog érkezni.

A „kölni lap“ párisi tudósítója tudni akarja, hogy Bismark a francia külügyminiszterrel tartott többszöri értekezletében a keleti és az észak-schleswigi kérdést érintette.

Az „Avenir National“ igen fontos tudósítást közöl, mely szerint június 14-én kelt berlini magán sürgönye arról értesíti, hogy egy „bizalmas körjegyzék közel kilátásba helyezi a délnémet államoknak az észak-német szövetségbe bekebelezését.“

Azon uralkodók közül, kik Párisba látogatás-

ra készülnek, az osztrák császár és magyar király a Felsége, jövő hó elején megy Párisba. A szultán pedig, mint egy párisi tudósító írja, június 21-kén indul utra. Többi közt egy pompás kávéservicet visz magával, keleti izlésben és drága kövekkel kirakva, melyet anyja küld Eugenia császárnőnek.

A kölni lap párisi tudósítója szerint John son az Egyesült Államok elnöke is párisba jön, első elnök, ki mint ilyen az ó-világba jön. Így lassan-lassan egész Európa valamennyi uralkodója megfordul Párisban, s a francia nép büszkén mondhatja el, hogy országának fővárosa és császára azzal dicsekedhetik, mivel rajta kívül egy sem. A császár egyébiránt hírszerint viszonzni fogja a látogatásokat.

Napoleon hg most az orosz és porosz uralkodók eltávoztatása után visszatért Párisba, s ez igazolul látszik azon hírt, hogy e két uralkodó ott létében nem akart Párisban lenni.

A francia törvényhozó testület működésének ezen üllészaka tervrajzát hirtelen megváltoztatták. Az „Independ.“ tudósítója ugyanis azt írja, hogy a kormány most ezuttal csak a költségvetést szavaztatja meg, s aztán novemberig elnapolja az ülléseket; s a sajtó, az egyesületek és a hadsereg szervezésére vonatkozó törvényjavaslatokat akkor veszik tárgyalás alá. A tudósító azt hiszi, hogy a hadszervezeti javaslat, mely oly általános ellenszenvre talál, nem éli túl e hosszú szünetet. Az elnapolást a „Patrie“ is megerősíti, mondván, hogy július 15-étől nov. 3-ig szünet lesz.

OLASZORSZÁG. Flórencz, jun. 16. A képviselők házában a belügyminiszterium költségvetése tárgyalatott. Crispi indítványozza, hogy egy kiküldendő parlamentarizmus bizottság vizsgálja meg, mire fordítottat a titkos alap az 1867. év 4. első hónapjában. Az indítvány 162 szóval 114 ellenében elvetetett.

Rómából érkező tudósítások szerint ott a rablás ismét nagy mértékben gyarapodik. A „Vass. Ztg.“ tudósítása szerint a rablók egészen Róma kapujáig tűzik rablásaikat, s előőrseik a kapuk közelében állnak. A vidéki lakosság állítólag engedélyt nyert arra, hogy fegyverkezhessek, a tudósító azt hiszi, hogy közülük nem egy ismeretséget köt a halálköl. Közélebről a Monte Morion, mely alig egy órányednyire van a Porta Angelicától négy rabló megtámadott két lovas, s ezek csak jó lovaiknak köszönheték menekültesüket.

Róma, jun. 17. A pápa trónralépésének évnapján a bibornokok és püspökök szereznek kívánságára felelőn felemlité a vallás, a pápai szék és a társadalmi rend ellenségei ellenében küzdött szünet-harcot, mondá, hogy igyekezett a tévelygőket az Encyclica által visszatéríteni, s végül felszólítá a püspököket, imádkozzanak, hogy hártisa el Isten a környező veszélyeket.

Durando tábornok küldetésének Rómába azon czélja volna — az „Italie“ ottani levelezője szerint — hogy bizalmat keltsen a sz. atyában az olasz hadsereg iránt, s reávegye, hogy az államaiban megingatott rend helyreállítása czéljából azt igénybe vegye.

NÉMETORSZÁG. A schleswigi kérdést illetőleg azon alkudozások, melyeket a porosz kabinet Dániával Észak-Schleswig ügyében folytat, mint a „Corresp. de Berlin“ írja, félbeszakadtak. „Poroszország ugyanis Schleswig északi kerületeinek visszazadása előtt két feltételt teljesítését követeli: 1) hogy Dánia a visszacsatolandó terület népszámának megfelelő quótát vállaljon el a hercegségek államadósságából; 2) hogy a visszacsatolandó terület német lakosságának nemzetisége s különösen a német nyelv az iskolákban biztosítsassék. Dánia azonban a második pontra nézve a napokban Berlinben azon nyilatkozatot tette, hogy a németekre, kik a visszacsatolandó kerületekkel ismét dán alattvalókká lesznek, csak az országos törvényeket alkalmazhatja. Az adósság kérdésében azonban hajlandó ki egyezkedni.“

Hohenlohe hg bajor miniszterelnök elbocsátatását kérte, ha a jun. 4-kén a vámegelet átalakítása iránt Berlinben kötött egyezményt a király nem ratificálja. A hg a királyhoz intézett jelentésében elismeri, hogy az egyezmény néhány pontjára nézve ugyan óhajtván volna változtatás, azonban annak lehetősége, hogy Ausztriával a vámegeység iránt egységessé jöjjön létre, Bajorországot Poroszország javaslatainak elfogadására kényszeríti.

SZERBIA. Szerbiából írják, hogy a hadsereg njászervezése van most munkában. Néhány hó mulva Szerbia száz zászlóaljnyi iskolázott legénységgel bírand. A lovasság is szaporítottott.

TÖRÖKORSZÁG. Omer basa e hó 3-kán a felkelők legerősebb hadállását a lazettei kerületben, melyet minden oldalról meredek hegység vesz körül, megtámadta. Azon pontokon, melyeken a felkelők sáncokat emeltek s összpontosultak, kemény csaták folytak. A török csapatok, miután a felkelőket ezen hadállásból kiszorították, az egész kerületet megszállották. E csatákban a felkelők 600 s a császári csapatok körülbelül 80 embert vesztettek halottakban és sebesültekben. — Bulgáriában a fölkelés mindinkább nyer kiterjedésben. Mashat basa sürgőse megerősítést kért, de a portának nincs annyi ereje, mint a mennyire szüksége volna. Libanonban, ugyszintén Anatóliában ugyan egyre soroznak, de ezek a legelső alkalommal ismét szétfutnak.

Konstantinápoly, jun. 15. Kandiába 10,000 főnyi erősítés és két páncél fregatte indítatott. — A dunai tartomány kormányzója a Balkánban szervezkedett két briganti csapatot semmisített meg, mely a törökökön különböző sérelmeket követett el.

OROSZORSZÁG. A „Danz. Ztg.“ írja: „A legújabb amnestia meghagyja, hogy minden folyamatban levő politikai per megszüntessék. Azt hinné az ember mégis csak megnyílik a vár kapuja a számos fogolyoknak ki még elítélve nincs; de mai napig még egyetlen egy sem bocsátott szabadon. A vizsgáló bizottmány előbb a perokmányokat nézi át, nem találhat-e valami közbüntényt, vagy más kibuvó ajtót, melynek alapján az amnestiát kijátszhatná. A kormány nem rendelte el, hogy a közbüntények a polgári bíróság elé tartozzanak, s tehát a haditörvényszékek még soká fognak ezen vizsgálatok ezime alatt garázdálkodni, már csak azért is, mert ez a tiszt uraknak különféle módon jövedelmez.“

KÜLÖNFÉLÉK.

— Berzenczey László hazánkfia pár nap óta ismét körünkben mulat.

— Szerkesztőségünkhez naponta sok levél érkezvén, figyelmeztetjük t. ügybarátainkat, hogy az eddigi kétféle-sasos levélbélyegeket hiába ragasztják leveleikre, azok érvényteleneknek tekintetnek, s ki ilyen levelet kap, az fizeti a vitelbért s még rá büntetést is. Csalódásban vannak tehát azok, kik azt hiszik, hogy ily módon „bérmentett“ levelet küldöttek.

— A kolozsvári magyar izraelita hitközség f. hó 19-kén szentelé fel új imaházát a belfarkasutczában. E szent ünnepélyen más felekezetűek is az intelligencia köréből többen jelen voltak, ezek közt kir. biztos ő nmiga, a helybeli püspökök stb. A hitközség elnökét Friedmann fejevári főrabbi tartotta a próféta ezen mondata fölött: fényesebb lésszen az új imaház, mint a régi és a hívek itt a békét fogják feltalálni! A befejezésül mondott ima rendén a főrabbi Isten áldását kérte a honatyákra, s ezek közt Deák Ferenczre. Igen szép és lélekemelő ünnepély volt, s mi szívünkkel szerencsét, boldog fejlődést s biztos jövőt kívánunk e derék új hitközségnek.

— Lapunk kiadóját Stein Jánost kipótolhatlan csapás érte. Szép szellemű, derék neje, a család kör lelke, sok szegénynek s árvának jótévedője, tegnap reggel egy jobb létre szenderült. Necrologia — mit őszinte részvétellel közlünk — im, itt következik:

(Necrolog.) Stein János könyvtáros és nyomdász, maga; gyermekei: József, férje Veress Ferenc és gyermekei, Teréz, férje Csapó Sándor és gyermekei, Gábor, Mária; édes-anya: Kompradt Kata öz. Dobrai Péterné; testvérek: Dobrai Róza, férje Waterliet Ágoston és gyermekei, Dobrai Károli, férje Szász Mózes és gyermekei, Dobrai Kata, Dobrai József, férje Marczinkievics Márczell és gyermeke, Dobrai Erzsébet, férje Psikál Máté, Dobrai Borbára öz. Wittich Józsefné és gyermekei, Dobrai Nándor özvegy Balogh Anna és gyermeke, Dobrai Sándor, ugy szintén minden rokonok nevében, mely keserűséggel tudatja a sulyos csapást, mely családját érte, midőn abból az illetők szeretetének, tiszteletének kedves tárgya, a bánatos férjnek hű neje Dobrai Teréz kiragadtaték! Huzamos szenvedések után, folyó hó 21-kén éjféli 1 órakor aludt ki a 48 évre terjedt élet, melynek minden percze övéi boldogítására vala szentelve, és a melyből 30 év tölt el házassági boldog szövetségben. Előbb azonban mint buzgó keresztény, a haldoklók szentségének felvételével készítette el magát megjelenni az élet Urának királyi széké előtt. Egy számos tagból álló család, melyen leverve, környezi a gyászravatal, melyen férj, anya, testvér, gyermekek, unokák, rokonok és barátok könynyit folynak össze; mert az idvezült az élet minden viszonyaiban kedves vala, s vesztése a keserűségeknek szintoly kipótolhatatlan, a mily elevenen maradand fenn közöttök áldott emlékezte!!! Hűlt tetemei f. hó 23-dikán d. u. 5 órakor kísértetnek, b. farkasutczai szállásáról, a végnyugalom helyére; halhatlan lelkeért pedig az engesztelő áldozat 24-én, d. e. 10 órakor, a t. t. kegyesrendiek egyházában mutattatik be az élet és halál Urának. Kolozsvárt, junius 21-kén, 1867.

— Nagy-Enyed valamennyi templomaiban a nép buzgó részvéte mellett a koronázás nagy nemzeti napja lelkesen megünnepltetett f. hó 16-án.

— Mihály szerb fejedelem f. hó 19-dikén Pestre érkezett gőzhajón, s másnap reggel Bécsbe tovább utazott a vaspályán.

— A modenai herczeg a budai sas-hegy tövében terjedelmes szőlőket vásárolt, hogy ottan nagyszzerű prészházat építsen.

— Azon díszlakoma alkalmával, mely Magyar- és Erdélyország kereskedelmi- s iparkamráinak képviselőit egybegyűjté, s mely ezen közhasznú intézet ujászervezését illető tanácskozmányok záradékát képezte — azon többszörös áldomások közt, melyek az anyagi érdekek előmozdítása, az Erdélyvel való unió, a magyar tengerpart a kaposztól részek mielőbbi egyesülése tekintetéből mondattak, a flumei kamarához következő,

olasz nyelven írt távirat küldött: „Magyar- és Erdélyországnak Pesten egybegyűlt kereskedelmi kamarái, továbbá munkásságuknak törvényes alapot adandók, fájdalommal nélkülözik fumei társukat, de bizalomteljesen remélik a mielőbbi egyesülést, addig is szíves üdvözlőket küldvén.” Mire a pesti kamara elnökehez csakhamar következő válasz érkezett: „Tölmácsolja Ön a magyar- és erdélyországi kamarák ott összegyűlt képviselőinek szíves üdvözlőit. A fumei kereskedelmi kamra felvette üdvönd, midőn legforróbb óhaját fejezheti ki: vajha a szent István koronájához tartozó országok mielőbb bensőleg egyesülve, testvéri egyetértés és frigy alapján, új boldog jövőnek nézhessenek eléje, a hol minden nép előhaladása és anyagi jóléte, a szabadság és törvényesség örök elveire támaszkodva — örömdetes fejleménynek induljon.”

— Ő cs. kir. Apostoli Felsege, Budán f. év június 12-ől kelt legfelsőbb kéziratával Fürstemberg Miksa Egon herczegnnek, gr. Batthyányi Imre magyar főlovászmesternek, gr. Majláth Antal magyar főasztalnokmesternek és gr. Cziráky János magyar főkamarásnak az aranygyapjas rendjelt méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— A pozsony megyei honvéd-egylet a királyi párnak a koronázási ajándék tárgyában tett intézkedését megköszönendő, gr. Eszterházy István elnök vezérlete alatt küldöttséget küld a honvédelmi miniszter urhoz. — A baranyamegyei honvéd-egylet ugyanezen tgyben elnöke, Gözön Lajos jul. 29-re hívta össze Pécse. — Az általános honvédtalálkozás pedig jul. 7-re van összehívva Pestre. A tagok, kiket a vidéki egyletek a közgyűlésre felküdének, egyszerűsind felhivatnak, hogy jul. 6-kán jelentkezzenek a pesti honvéd-egylet titkárságánál.

— A baloldali kör érkeztetésén a honvéd-pénzalap javára szintén aláírási-nyilatkozat s alig negyed óra alatt 4000 ft-ön aláírva.

— Nem valószínű a hír, hogy Klapka, Perczel stb. Pestre érkeztek volna, Klapka Bécsben van, s szerdára volt audientiája kitűzve a Felségénél.

— Az Aradon kivégzett 13 hadvezér emlékének megörökítésére az „Alföld” szobrot indítványoz. A nemzeti kegyelet illő kifejezése ez,

s pártoljuk ez eszmét, csak hogy az alig valószínűsítendő tervtől rövid idő alatt. Az adományok az „Alföld” szerkesztőség-hez vagy Bettelheim testvérek könyvkereskedésébe Aradra küldendő.

— A magyar korona történetére vonatkozólag Antal János Sárospatakról következő sorokat intézi a „Vasárnapi Ujság”-hoz, melyeket Szemere Bertalan mondott neki Párisban, 1867-ben, Dembinszky jelenlétében. „A korona 1849-ben augusztus 11-dik napjáig mindig Kossuth közelében tartott; menekülésekor Aradon felejtette. En az észrevevén, gróf Batthyány Kázmér szekerére tettem: Orsova vidékén Batthyányval ketten elástuk. A térséget lerajzoltam, a közel fára jeleket karcoltam. A rajzolatot rögtön gr. Batthyánnak átadtam s gondviselésére bízam. Később, mikor Kossuth emmissariusokat küldött Magyarországra a korona keresésére és Londonba hozására, e miatt otthon sok ártatlan ember elfogott, gróf Batthyány jónak látta felfedezni Kossuth előtt a titkot, a rajzolatot átadta neki. A rajzolatot beklódtott egyen Kossuth bizalmával visszaelt.” — E körülmények nagyrészt régóta beszélik az országban, sőt a közvélemény nevét tudni véli azon egyének, ki Kossuth bizalmával visszaelt.” — Történelmi és még más szempontból is óhajandó volna, hogy azok, kik ez ügyben személyesen érdekeltek, a nemzet színe előtt nyilatkozzanak.

Jelentés a róm. kath. Dalárda részéről.

A helybeli rom. kath. főgymnásiumi Dalárda vasárnap, azaz, e hó 16-ikán délelőtt 11 órakor tartá meg zárünnepélyét következő műsorozattal: 1. „Ima,” Verdi „Nabucco”-jából, előadta a dalárda. 2. „Egyveleg” az „africai nőből” előadta fuvolán zongorakísérettel Tomán József. 3. „Népdalok,” előadta a dalárda. 4. „Nabucco,” Voss-tól, zongorán, előadta Simon Kálmán. 5. „Ezer-év” Jókai M-től, szavaltá Dombi Dénes. 6. Himnus, „Iphigenia Taurison” dalműből, előadja a dalárda. 7. „Ábránd, a Hugenották” című dalmű fellett Briccialditől, fuvolán zongorakísérettel, előadta Bukovszky Béla ur. 8. „Csak hogy itt vagy valahára,” előadta a dalárda. 9. „Phantasia appassionata” Vieuxtempstől, begedün, zongora-kísérettel, előadta Tranafir M. 10. „Rode Quartett,” előadva Tranafir Miklós, Simon Kálmán, Reinhold Olivér és Harach József által. 11. Jutalom-osztás. Záróadéknál 12. „Induló,” előadta a dalárda.

A jutalom-darabok a működők közt részint sorsolás, részint érdem szerint osztattak ki. Kisorsolásra adott t. e. Biadini Domokos ur 1 db es. aranyat, ft. Várady Mór, dalárda-elnök ur 1 db. es. aranyat, tiszt. Tury Imre ur 1 db. tallért, tiszt. Lehmann Márton ur, báró Eötvös karthauziáját, tks. dr. Szmbathelyi Gusztáv ur 5 frtot.

Erdemszerinti kiosztásra pedig ft. Várady Mór ur adott 5 példány „Nemzeti dalkönyveskét,” Burián könyvkereskedése 4 tudományos munkát, a rom. kath. Dalárda 4 gyémánt kiadású könyvet.

Ezeket kívül a dalárdát ez évben kegyes adományokkal támogatni sziveskedtek:

T. e. Ábrahám Antal ur 2 frt. Ajtai Sándor né 1 frt. Ákone János 4 frt. Ákone József 2 frt. tks. Benel Ferencz 1 frt. Bogdán István 1 frt. Bregárdt János 1 frt. Csapó Sándor 2 frt. Csiky testvérek 1 frt. Dietrich Sámuel 5 frt. gr. Eszterházy Dénesné 2 frt. gr. Eszterházy János 2 frt. Folly Mihály 4 frt. Fischer Elek 1 frt. Fröhlich Vilmos 1 frt. Gazzi József 5 frt. Gergely János 4 frt. Tks. Groisz Gusztáv 3 frt. Tks. Groisz Nándor 10 frt. dr. Hincz György 1 frt. Huflesz Károly 1 frt. Huszka József 1 frt. Melt. Jakab Bogdán 2 frt. Tks. Juhó Ferencz 1 frt. Karvazy József 3 frt. Melt. Keszérő Moyses 3 frt. Kiss Sándor 1 frt. Kozák Ede 1 frt. Krajnik György 1 frt. Krémer Károly 1 frt. Kuliseky János 2 frt. gr. Lázár Miklós 2 frt. Melt. Lönhardt Ferencz 5 frt. Lukács László 2 frt. Tks. Márk Adolf 1 frt. Tks. Medvess Mihály 1 frt. Merza Joachim 1 frt. gr. Nemes János 2 frt. Tks. Pávay Antal 1 frt. Melt. Papp Alajos 2 frt. Papp Kristóf 1 frt. főtiszt. Pamphile János 2 frt. Persián Márton 1 frt. Remmer Dani 1 frt. Tks. Reinholdt József 1 frt. Melt. dr. Szabó József 23 frt. Tks. Simon Elek 10 frt. Tks. Szombathelyi Gusztáv 5 frt. Schlitz József 5 frt. ifj. Szekovics Márton 1 frt. Tamási Tamás 1 frt. Tauffer János 1 frt. Tauffer Gyula 2 frt. Tauffer József 5 frt. Tks. Wolf János ur 2 frt. Tks. Ruzicska

György Conservát. igazgató ur pedig 30 mlének darabbal.

Méltó elismerést és köszönetet mindnyájuknak.

Kolozsvárt, jun. 18-ikán 1867.

a dalárda nevében

Pivár Ignác k. r. tanár,

a dalárda igazgatója.

UJ POSTA.

— Berlin, jun. 19. A „Prov. Corr. írja: A porosz király és Napoleon császár közt évek óta fennálló kölcsönös bizalom a jelenlegi összeüvölet alkalmával újból megszilárdított. A fejedelmek és államférfiak között folyt értekezésekben — a tartós béke szükségére való tekintettel — a felfogásoknak oly egysége jutott érvényre, a melyet méltán lehet az államok közötti békés viszonyok kezességétől tekinteni.

— A „Börsen Zeitung” hiteles értesítés folytán állítja, hogy Napoleon császár a meghívást Berlinbe elfogadta s látogatását october hóban fogja tenni.

— Párisból távirják jun. 18-káról, hogy a törvényhozó testület az napi ülésében Dupin báró felhívta a gyűlést azon óhaj kifejezésére, hogy Miksa császár élete mentessék meg. Mire az elnök válaszóla, hogy az egész gyűlés osztja ez óhaját.

Gabonaár Kolozsvárt június 20-án 1867.

(Alsó a. mérő, kötéspár.)
Tisztbúza 3 frt 80 kr. Elegybúza 3 frt 24 kr. Rozs 2 frt 98 kr. Árpa 2 frt — kr. Zab 1 frt 50 kr. Törökbuza 3 frt 8 kr. Pityóka — frt 80 kr. Marshús fontja belváros 16, külvárosban 14 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Június 20-kán: 5% Metalikus 100 ft 60.75. 5% Nemzeti kölcsön 100 ft 70.70. Kamat 62.40. 1860. Kölcsön 89.50. Bankrészevény 727.— Hitelintézeti részvény 200 ft 191.— London 10 ft st. 100 ft 23 1/4, kr 125.15. Ezüst 122.25. Cs. királyi arany 5.92.

Június 18-án: Földtehermentési kötvény Magyarországi 71.5 Erdélyi 66.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

1831
1867 P. sz.

(210)

(1—3)

Árverési Hirdetmény.

Szatmármegye polgári törvényszékének mint kiküldött bíróságnak e mai napon 1831 sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tétetik, miként a közép-szolnok-megyei pusztaszent-miklósi 155. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 224. h. r. sz. a. álló s 5890 fura becsült s a folyó évi 937. sz. trvszéki végzés folytán elárverelt erdőbirtoknak újabb árverezésére, — mennyiben, megvásárló Tasnád városa a vételár egy része lefizetésének elmulasztásával a megállapított árverési feltételeknek eleget nem tett, határidőül f. évi **Július hó 8-ik napjának d. e. 9. órája** Tasnád-Szarvad községében oly formán tűzött ki, hogy az érintett birtok ezen egyetlen árverésen becsáron alól is el fog adni.

Miről a venni szándékozók azon figyelmeztetéssel értesítettnek, hogy a becsértéknek 10 % át tevő bánompénzt letenni kötelesek, az árverési feltételeket pedig, akár ezen megyei polg. törvényszéknel, akár Középszolnok-megyei teleknyvi hatóságánál megtekinthetik.

Szatmármegye törv. székének Szatmáron 1867 Junius 8-án tartott üléséből.

12231. 1867.

(208)

(1—1)

Hirdetmény.

Ő császári és Apostoli királyi Felsege folyó évi Május hó 14-ől kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a magyarországi evangélikus egyházi és iskolai célok előmozdítására rendelt évi átalány maradványai-ból az 1867. és 1868. tanévekre egyenként évi hatszáz (600) o. é. forinttal megállapított tíz ösztöndíj közül fentartott három ösztöndíj egy ágostai, egy helvét és egy unitárius tanári pályára készülő s tanulmányaikat külföldi egyetemeken folytató — vagy folytatni kívánó erdélyországbeli tanárjelöltek segélyezésére fordíthatassék. Felhivatnak ennél fogva az ezen ösztöndíjakra pályázni kívánó erdélyországbeli tanárjelöltek, miszerint ebbeli folyamodásaikat — melyek a pályázónak keresztnevél, az értségi vizsgálati és egyéb iskolai tanulmányi bizonyítványai-val, latin nyelven szerkesztett életrajzával (curriculum vitae), szegénységi bizonyítványával s végül az illető egyházi főtanács vagy Superintendensnek az iránti bizonyítványával felszerelendők, miként a pályázó — tudomány, nyelvjártasság és erkölcsiség tekintetében bir azon kellekkel, hogy tanulmányait az említett egyetemeken egyikén sikerrel folytatand-hatja — az erdélyi kir. főkörmányszéknel folyó évi **Július hó huszadik napjáig** nyújtsák be.

Az erdélyi kir. főkörmányszékűl.
Kolozsvárt Junius 5-én 1867.

12577. 1867.

(209)

(1—1)

Hirdetmény.

A folyó évben az önálló erdőszeti gazdák és az erdővédelmi és szakértő segéd személyzet részére az államvizsga folyó év november hó elején egy utólagosan közhírré teendő napon, Kolozsvárt fog megtartani.

Mi is ezennel oly megjegyzéssel tétetik közhírré hogy mindazok, kik ezen államvizsgának magokat alávetni kívánának, ez iránti kellőleg okadottl kérvényeket illető előjáró hatóságok utján idei augusztus hó végeig e királyi főkörmányszékhez nyújtsák be.

Az erdélyi királyi Főkörmányszékűl.
Kolozsvárt, június 5-én 1867.

NEM HIVATALOS.

(192)

22/6

(4—5)

Hirsch Ignác és fia Pesten

a pesti 1865-iki iparkiallításán I. rangú érdemjellel kitüntetett, I. Ferencz József császár ő felsege által legmagasb elismerésben részesült, kizárólag szabadalmazott

Vízhatlan kautschuk takaró vászongyára

ajánlja kitűnőnek ismert vízhatlan kautschuk takaróvaszong készítményeit a mezeigazdák, takarmány és gépek befedésére, — kereskedőknek, hajótulajdonosoknak, szállítmányosoknak, stb. stb. a szabadon lévő jószágok befedésére a legújanyosb gyári árakon a következő nagyságban:

60 rőfös takaróvaszong	10 rőf hosszú,	6 rőf széles
40 " " "	8 " "	5 " "
24 " " "	6 " "	4 " "
18 " " "	6 " "	3 " "
15 " " "	5 " "	3 " "
10 " " "	5 " "	2 " "

kivánatra bármily nagyságú takaró vásznak, a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek.
Iroda: királyuteza (Königsgasse) Nro. 13. Gyár: Waldzeile Nro. 63.

CSIKY TESTVÉREK

(Kolozsvárt, nagypiac Szathmári-ház.)

jól berendezett fűszer-kereskedésükben ujjalag érkezett **25 féle hazai- és külföldi-friss töltésű**

ásványos gyógyvizek.

NAGY VÁLASZTÉKBAN

olajbatört és száraz viz-festékek

francia, porosz és angol

butor-, bőr- és kocsilack

a legújanyosb áron.

(2—*)

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében megrendelhető:

Koronázási emlékkönyv 1867.

című **diszes Album**, melynek tisztajövedelmének egyrésze az **Eszterházy-keptár** megvásárlására van ajánlv.

Diszkiadás, 18 színnyomatu képpel dúsan aranyozott

kötésben előfizetési ára 6 frt — kr.

Folió-kiadás fekete képpel, kemény kötésben

előfizetési ára 3 frt 60 kr.

Népkadás, negyedrét alakban kemény kötésben

előfizetési ára 2 frt 10 kr.

a bolti ár magosabb leend.

Kossuth Lajos és fiainak

Ferenoz és Lajos fényképezett arcképe.

Ára darabja 30 kr.

Szekér-postai feladványokhoz szükséges

FUVARLEVELEK

egyenként 1 krajczár.

50 darab — frt 30 kr.

100 " — frt 50 kr.

500 " 2 frt — kr.

Befőttes és más üvegekre a drága **Lantorna** helyett a tartósabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb

pergament papir

jött használatba.

Kapható kisebb és nagyobb darabokban 6, 8, 10 krért.

Kolozsvárt STEIN JÁNOS papirkereskedésében.

(211) (1—3)

Egy jó magayiseletű fiut, ki tud magyarul, németül, írni és olvasni, **tanulónak**

keres

Régi György

üveges-mester Kolozsvárt.

(212) (1—*)

Egy diszes, fölötté szilárd és mégis könnyen szállítható

Photographiai üveg-csarnok

minden hozzávalóval együtt, nevezetesen: egy kiftűs E. Busch-féle három hüvelykü arcz- és tájkép- objectiv, valamint egy két bitűvelkü és egy 19 vonalú, szalon-állvány-nyal és kivonatos kamarával, továbbá egy tájkép-felvételekre szolgáló Pantoscop, camée arczkép-készület, egy összehajtható sötét kamara (utazás alkalmával használandó), szatínírozó-gépek stb. — 1200 o. é. frton eladó

Luckhardt Oszkár-nál

Brassóban, fellegrvár 5-ik sz. alatt.

(206) (3—3)

ELADÓ

egy aláfördülő magyar-kocsi vastengelyre, új bőrféddel, egészen felszerelve. Értekezhetni iránta n.-piacz gr. Komény S.-féle 278 sz. házánál az emeleten.

(3—12) 22/6

VAS KERTI BUTOROK

összerakhatók, legujabb divat szerint.
1 frt. 90 kr egy elegans, divatos, összerakható vas kerti szék.
17 frt egy elegans vas kerti pad; ezeken kívül asztalok, karszékek, és mindennemű kerti és nyári lakati butorok találhatók a legújanyosb árakon BRÜLL ANTAL vasbutor-gyárában. Bécs, Alsergrund, Hahn-gasse, Nro. 6. Raktár: Kolowreing Nro. 10. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.